



Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Alexandro VII. Ad Clementem X.

Luxemburgi, MDCCXLII.

CLXVI. Bulla, seu Literæ Decretales Canonizationis Sancti Francisci de
Sales Episcopi Genevensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74833)

Decretum
irritans.

Congregationis prædictorum Cardinalium.

§. 5. Decernentes ipsas præsentis litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, & dicto Ordini Prædicatorum in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari. Sicque in præmissis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel igno- rante contigerit attentari.

Contrariis
derogat.

§. 6. Non obstantibus in contrarium deductis, etiam speciali expressione dignis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, ejusque Provinciarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis flatutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, ut earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem profus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. An. II.
die 8. Febr.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 8. Februarii 1666. Pontificatus nostri Anno undecimo.

CLXVI.

Bulla, seu Literæ Decretales Canonizationis Sancti Francisci de Sales Episcopi Genevensis.

Vide ad Constit. 55. hujus Pontif. in qua habetur Canonizatio S. Thomæ de Villanova Archiepiscopi Valentini.

Edita An. D.
1666.

ALEXANDER EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ecclēsia Catholica, et si compluribus munita præsidis, firmata propugnaculis, & armata militibus Inferorum insulantium portas non reformidat; eo tamen post Christi merita potissimum sustentatur auxilio, quod Servorum Dei sanctitas assiduò subministrat: nam cum hoc veluti ingenitum mortalibus sit, ut exempla magis, quam documenta sequantur, mirum est, quantum alterum ex his in Ecclesia Domini proficiat. Idcirco Christus JESUS verus Dei, verusque hominis filius unum atque alterum pro duplicis suæ naturæ hypostasi ineffabiliter adimplevit. Hinc illius verba, si quando doctrinam loqueretur, doctrina mea non est mea, sed ejus, qui misit me Patris: & hæc alia si quando agenda proponeret, exemplum dedi vobis, ut quemadmodum feci vobis, ita, & vos faciatis.

Sancti habentur veluti lumen mundi.

§. 1. Quæ cum ita se habeant, antecessores nostri Spiritu Sancto instructi laudabilem in Ecclesia morem inducere, nempe in excelso loco sanctitatem construendi, ut veluti lumen illius lucis Vicarium, quæ de se dixit: Ego sum lux mundi, & qui sequitur me non ambulat in tenebris, non sub medio absconditum, sed in candelabro elatum luceat coram hominibus, eisdemque à veneratione ad imitationem via strata ad Cœlestis, & trium-

phantis Hierosolymæ nunquam interituras delicias dirigat, inferatque. Et sanè viros de Christiana Republica, morum sanctimonia, & fidei prædicatione benemeritos, debitis hoc est divinis honoribus non prosequi, quicquid sibi velit impietas indecorum, ac justitiæ absconum haberetur.

Franciscus
de Sales inter
Sanctos
referitur.

§. 2. Nos igitur his de causis veterem Romanorum Pontificum consuetudinem secuti, post fusas ad Deum preces, auditaque Venerabilium fratrum nostrorum sententias inter nomina Catholice Ecclesiæ veneranda Franciscum de Sales Episcopum Genevensis doctrina celebrem, sanctitate admirabilem, ætati que huic nostræ contra hæreses medicamen, præsidiumque referre Numine inspirante decrevimus.

Ejus infantia
describitur.

§. 3. Natus est Franciscus duodecimo Kal. Sept. Anno reparatæ salutis sexagesimo septimo supra millesimum, ac quingentesimum, ablutusque sacro Baptismatis fonte in Oppido Salesiano Ducatus Sabaudie Geneven. Diocesis. suæ Domus hæreditario ab ipsis incunabilis nobilitate conspicuis pietatem hausit, infantiamque non more solito inter crepundia, sed agente pietatis spiritu inter Altariola, quæ sibi ipse adnaverat suæ præludens sanctitati angelicæ exegit; tantumque charitatis erga pauperes concepit, ut nisi aliquid illis erogaret, in lachrymas se effunderet. Ab infantia ad pueritiam per pietatis simul, ac sapientiæ gradus evasit, orationi vacabat inter studia literarum; non fora, sed templa solitus invisere, & effugiens commercia improbitatis, non nisi semina probitatis, vel excipiebat, vel ferebat. Inde sacro Chrismate roboratus ad altiora tum virtutis, tum doctrinæ ornamenta complectenda se contulit, ut opportunus, atque utilius divinæ gratiæ instrumentum fieret. Sortitus enim animam bonam eandem optimam reddidit accuratio studio, tum literarum, tum morum. Humanioribus literis in Collegio Annessien. perceptis Philosophiæ, Theologiæque arcana in Academia Parisiensis, didicit, non sine ingenti virtutum, ac sanctimonie profectu; nam simul frequentabat Sodalitatem Deiparæ addictam in Gymnasio Societatis JESU, ibique non solum octavo quoque die sacra Mensa animam reficiebat, sed omnia pietatis exercitamenta exhibebat, præsertim ea, quæ ad cultum ejusdem Deiparæ pertinebant, adeo ut ante ejus simulacrum, quod in aede Sanctæ Mariæ Græcorum colitur, supplex votum perenne virginitatis nuncupaverit. Hoc voto veluti pharmaco salutari roboratus, ad Jurisprudentiam capeffendam accessit Patavium, ubi non unam sensit voti opem elusis artibus nonnullorum condiscipulorum, qui per impudentiam illi obtulerant, impudicam mulierum illecebras quas & saliva in illarum faciem conjecit, & mente constanter repugnante, dejecit. Absoluto studiorum curriculo Romam se contulit, ut antiquæ ibi vigentis pietatis vestigia recognosceret, atque novis moribus exprimeret, & nactus par suæ religioni, ac fidei theatrum, traxit è Cœlo incredibilem spiritum ad perficiendam omni ex parte molem sanctitatis ab infantia inchoatam, & in juventutis æstu, non modo conservatam, sed auctam.

Pueritia insignis.

§. 4. Igitur sui, & mundi victor in patriam migravit, ut fructus legeret literarii laboris: nec spem fefellit, aut suam, aut Civium: certè Granerius id temporis Episcopus Genevensis, eo conspecto, illico præsentit messiem, quam ejus adventus afferebat, exclamavitque divinus non sine gaudio habere se jam successorem suum. Statim ei patuit liber campus, amplissimusque ad animas excolendas, quò spontè ferebantur, quamvis enim ut Parenti obsequeretur, Advocatorum supremorum partes susceperat, mox ubi sensit se ad nuptias per votum abdicatas vocari, abiecit Senatoriam togam, & Sacerdotio per omnes sacri ordinis gradus initiatus, majoris Ecclesiæ præpositus Annes-

Votum Virginitatis
emittit.Sacerdotio
insignitur.

Contra Hæ-
reticos ador-
sus est.

si renunciatus est, illud semper in ore, & mente repetens, quicquid pro æternitate non est, vanitas est, omne studium convertit ad æternitatem, ubique ferendam: Instituta Societate Sanctissimæ Crucis de poenitentibus, adductis ad Ecclesiæ Catholicæ gremium magni nominis hæreticis: & præterea sumpto divini verbi gladio, quo armatus ac potens, Episcopo jubente, adorsus est hæresim Calvinianam in Caballicensibus, aliisque finitimis populis grassantem. Incredibile dictu, quo animi ardore, qua pectoris constantia, qua mentis alacritate, quam firma in Deum fiducia, quam robusta in proximum charitate pugnaverit, ac vicerit: Ferunt, cum ex vertice Arcis Allingianæ aliquando conspexisset enormem Catholicæ Religionis stragem, quam in subjectis circum terris hæresis ediderat, ac tanto fuisse pietatis studio agitatam, ut emissio cordis altissimo suspirio non potuerit sibi temperare, quin mox Tononum ejus Provinciæ caput se contulerit, ibique erecto veritatis vexillo per patientiam, & doctrinam omnibus omnia factus jacentem Religionem sustinuit, & dominantem impietatem fregit, ac dejecit, quasi alter David. Sed illud imprimis egregiè gessit, quod nusquam, nec unquam negotium fidei desperaverit, sed major laboribus impedimenta omnia si non poterat tollere vel effugiebat, vel cludebat. Prohibuit Tononi sacrum conficere, in Arcem Allingianam memoratam quatuor miliaribus distantem quotidie ibat, ut ibi sacrificaret, atque eadem de causa flumen Druentia trajicebat singulis diebus per trabem glacie concretam, manibus, ac pedibus repens. Vexatus calumniis, & ubique tanquam publicæ quietis perturbator, seductor populorum, & planè veneficus conclamatus, nullo infamiæ metu, nullo insidiarum strepitu, nullo vitæ discrimine adduci potuit, ut tentatam fidei catholicæ restitutionem, aliqua ratione omitteret, neque usquam adhibuit in consilium eam, quam prudentiam humanam, sed nominis assumptionem vocant, sed evangelici dicti memor, cum haud liceret, palam apertèque vivere, ac fidem contestari in obvias ubique latebras sese abdebat, ut post modicum silentium insurgeret adversus hæresim vehementius, nunc in furnis, nunc in maceris, nunc in horroribus sylvarum, nunc in profundo, altissimoque gelu continebat impetum zeli, absconditus, velut in Domini Tabernaculo: quo insidiaribus hæreticis, incompetus validius insultaret.

Sicarii im-
missi ad eum occiden-
dum, ejus lenitate permoti, exar-
mati fuerunt.

Parochiam

§. 5. Indè animo excelsò, sublimique manifesta mortis sibi intentatæ argumenta irridens abnuebat perfidia, & custodiam militum, ad eum ut rogatus à Barone Ermanciano Arcis Allingianæ præfecto, ut non nisi manu stipatus ex Arce prodiret, responderit non alio militum satellitio esse opus, quam eo quod divina providentia destinaverat, imò cum idem assereret hæreticos vi coercedos, ostentaretque tormenta bellica, & militare subsidium, quo posset Franciscus uti ad eodem hæreticos, vel comprimendos, vel ad meliorem frugem revocandos ingentè professus fuit, quam altè de divini verbi potentia sentiret, affirmans, opus non esse machinis, ubi Deus ejus verbum audiri permitteret, neque Deus tantam ejus fiduciam fraudavit: nam cum Sicarii complures immixti ad eum de medio tollendum, tandem Franciscus nacti strictis gladiis eadem facturi in eum irruissent, ejus præsentia, & lenitate permoti, dejecit, & exarmati fuerunt: nunquam enim Deus eos finit cadere, qui spe divinæ providentiæ fidem sustinent. Propterea de Cœlesti patrocinio jam ob innumera experimenta certus, maluit agere Dei causam, quam exequi imperium parentis, à quo jubebatur vitæ tot insidiis appetitæ consulere, suamque domum repetere, ubi per quietem ac securitatem fas erat Deo, superisque liberius vacare.

§. 6. Quin studiosius, accuratiusque in Ecclesiæ

detentionem incubuit, & cum voce prohiberetur, adjuvare populorum fidem, cepit ex scripto, pluribus confectis libellis, evulgatisque thesibus intimè hæresim percellere, tantumque effecit, ut Tononi Parochiam erexerit, & paulò post cum insigni Religionis Catholicæ incremento plures ad veritatis lumen viros doctrina celebres, quorum præcipuè auctoritate mendacium nitentur, adduxerit. In hoc tamen fidei augmento prudentiæ modum retinuit, ne liberius agens aucta perderet: Itaque Curionis partes agens, & Eucharistiæ Sacramentum ad Catholicos in vitæ discrimine positos deferens, ne quid injuriæ Sacrosanctæ Eucharistiæ sectarii inferrent, eam gestabat argentea theca inclusam è collo pendulam, ipse interim pileo tectus, pallio circumvolutus, gravi passu neminem de via salutans, venerandus incedebat.

Eucharisti-
am infir-
mis in theca
inclusam
deferrebat.

Hæresim Be-
za confuta-
vit.

Hæc artibus præstans, jussus fuit à Clemente VIII. felicis recordationis prædecessore nostro adire Theodorum Bexam Calvinianæ hæresis acerrimum ministrum, ac propugnatorem, & cum solo solus agere, ut ea ovis ad Christi ovile reducta complures alias revocaret, quod sanè eximie Franciscus præstitit. Genevæ non sine vitæ periculo cum Beza congressus, qui tamen ut ex merito confutatus veritatem passus est, ita ex seclere arcano Dei judicio, indignus fuit, ad Ecclesiæ rediret.

§. 7. Interea Tononum, & circumjectam regionem dira lues invasit cum enormi Civium clade, in qua Franciscus tam amanter, tam constanter, tam industriè corpora, animosque tum subsidii, tum documentis procuravit, ut omnibus, & stupori, & amoris fuerit: præsertim cum omnia pecuniæ adjumenta, præcipuè ab Episcopo Granerio impartita recusasset. Quapropter Episcopus his certissimis sanctimoniarum indicis compulsus, cum sibi Coadjutorem Episcopalis curæ destinavit, rogavitque memoratum prædecessorem nostrum Clementem, ut Franciscum, quem Romam ob Catholicæ fidei negotia mittebat, hujusmodi dignitate ornaret: quod idem Clemens libentissimè præstitit, cognitaque ejus doctrina per examen de more interrogata, eundem ad pedes devolutum amplexans his verbis dimisit. Vade istè, & hibe aquam de cisterna tua, & fluenta putei tui: deriventur fontes tui foras, in plateis aquas tuas divide.

Præfuit
Episcopus,

§. 8. Igitur hoc ornamento tanquam novo, & potentissimo præsidio instructus, in omne studium amplificandæ Religionis Catholicæ & hæresis imminuendæ sese effudit. Annesium regressus, omnia solus obire loco Episcopi absentis, instituire Seminarium, ac Sanctam Domum Tononi erigere artium officinam, & mercium emporium, ut Cives, & finitimos à Genevensium commercio averteret, gnarus populos maximè corrumpi per commercia cum impiis habita: neque illi nova exercenda constantiæ argumenta desuere. Inimicus zizaniarum sator excitaverat inter Gallos, & Sabaudos bellum, cujus occasione usi Genevenses hæretici, specie auxilii, quod Gallis afferebant, Chablasio, & Torniaco occupatis, indè Curiones Catholicos expellunt; ac præterea missi in Pagos, & finitima Oppida Calvinianæ hæresis Prædicantibus venenata femina ubique jaciunt, & Catholica facta excindunt: Quod ubi Franciscus advertit, non immemor illius divinæ sententiæ: si consistant adversum me castra non timebit cor meum, si infurgat adversum me prælium, in hoc ego sperabo; Fortiter, ac religiosè irrumpt in castra, ductusque à militibus more bellico ad Vitiacum Regiarum excubiarum Præfectum, ab eo exceptus per quam honorificè fuit, ac dimissus cum regis literis, quibus præcipiebatur, ne quicquam in religionis negotio innovaretur; quicquid verò novi inductum foret, in pristinum revocaretur.

Contra Cal-
vinistas de-
crevit.

§. 9. Neque contentus hac victoria, per quam

Plurimos

amissa

hæreticos
Ecclesiæ
subiecit.

amici revocaverat, aliam retulit, per quam damna intulit hæresi, religioni verò incrementum attulit. Cum enim ager Gexensis sub Gallorum dominio esset, ad Regem Lutetiam se contulit, ab eoque literas obtinuit, quibus liceret ipsi eo in agro habere de catholica veritate conciones, quarum gratia, & efficacia plurimos Ecclesiæ subiecit. Valebat enim summa, & efficacissima dicendi potentia, quam illi è Cælo conciliaverat, summa cordis innocentissimi sanctitas, adeo ut Christianissimus Rex neminem ad Jacobi Regis Angliæ animum conciliandum, atque ad veritatem stectendum aptiorem Francisco existimaverit, & Paulus V. prædecessor noster felicis recordationis aliquot post annos eumdem allegaverit ad componendas discordias, quæ subortæ fuerant inter Albertum, & Claræ Eugeniæ Archiduces, & Clerum Comitatus Burgundiæ.

§. 10. Quamvis autem ardentissimum fuerit ejus in procuranda re catholica studium, dum Coadjutor fuit, laxavit nihilominus universas habenas charitati, cum audita hinc parentis, Episcopi Granerii morte quorum primi potestas quotidie ad domestica revocabat, & alterius reverentia, ne quid nimium sibi arrogare videretur, cohibebat: concessam sibi eandem quocumque pietas impelleret, eundi facultatem cognovit. Sic plena potius auctoritate, integras Episcopi partes suscepit, cavere ne grex, ac Diocesis improborum, hæreticorumque more luporum insidiantium incurfibus pateret, ordinare Clerum, statuere familiam religiosi moribus compositam, Sanctorum Patrum, veterumque Episcoporum exempla sibi proponere, cuncta Episcopalis vitæ momenta suis virtutibus, functionibusque animare, Synodum cogere, Ecclesiasticæ disciplinæ leges, vel restituere, vel sancire, ac potissimum catholice religionis sinceritati consuleret, qua mores catholicorum informando, qua sectariorum dogmata evertendo, qua deceptas oves, ad ovile reducendo: quod adeo offendit Calvinianos pseudoministros, ut cum duos nobiles viros Gexenses ad Ecclesiæ gremium evocasset, illi rabie, ac furore acti venenum ei propinaverint; quod tamen irritum fuit; implorata per votum Deiparæ ope, & tantum absuit, ut propterea incepto desisteret, ut constantius desudaverit in concionibus habendis, quarum vi Divione, Gratianopoli, Parisiis, & alibi plures insignes viros fidei catholice restituit, ac præcipue Claudium Buccardum Laufannæ publicum Theologiæ Professore, Franciscum Ducem Diguerianum Delphinatus Prorogem, Barberium, & Jacobum Philippum celebres Calvinianæ sectæ pseudoministros. In his autem concionibus, ut constaret à se non nisi animarum salutem quaerit pecuniam, quæ esset vel loco alimenti, vel excellentiæ testimonio recusavit omnem, nullo principum offerentium respectu, & tam generose, ut Ducissæ de Longavilla peram aureis plenam impertienti palam, cum respiceret, dixerit gratis dandum, quod gratis accipitur, nec ullam expectandam pro fidei præconio mercedem, præter pretiosam illam, quam cultoribus vineæ promisit Dominus.

§. 11. Notum est enim cum magni Eleemosinarii munere apud Christianam Sabaudicæ Ducissam fungeretur nil præter hujus nominis dignitatem voluisse, & non solum quicquid honorariæ mercedis solitum erat dari modestissime recusasse verum etiam pretiosissimum adamantem valoris quingentorum nummorum ab eadem Christina Ducissa dono acceptum pauperibus destinasse iis verbis usus: hoc pro pauperibus nostris Anneffensibus bonum erit.

§. 12. Sed ejus constantia debuit gravioribus experimentis muniri, ut fides probaretur. Duo enim sunt, quæ maxime fidem concutiunt, damnum, & lucrum: utrumque illi propositum robo-

ravit, fidem non infregit.

§. 13. Jussus à Gallorum Rege Gexium ire, & cum Barone Luxensi Regio in Ducatu Burgundiæ Locum tenente de religionis catholice usu, exercitioque in eam Regionem inducendo agere, cum Rhodanus, qui trajiciendus erat, ut Gexium peteret imbribus exundans certum afferret vitæ discrimen Genevam intrepidè pertransiit, nec habitu Episcopi deposito, nec Episcopi Diocesis nomine dissimulato, unica tantum orationis armatura munitus, atque inde post horam discedens, Gexium appulit. Impii homines, ut hoc religionis negotium turbarent, statim apud Ducem Sabaudicæ accusant Episcopum, quod de transferendis in Regem Gallorum Civitatis Genevensis juribus pertractaret, quæ calumnia primò locum non habuit, postea admissa Senatui suavit, ut vel ad poenam, vel ad terrorem decreto edito bona Episcopi publicata in aerarium Principis referret; nihil tamen edicto commotus ipse hoc unum respondit non eam sibi, ut credebatur injuriam irrogari, sed ita à Deo admoneri, quod vellet undique spiritualem, quem temporalibus desitui permitteret. Quibus verbis Senatus concussus veniam petiit, eique omnia restituit. Hæc enim Dei lex est, ut fides dum damna patitur per damna nobilitetur. Neque minus lucri fulgorem, quamvis specie boni splendidum contempsit, dum Coadjutoris Parisiensis munus ea de causa illi oblatum, quod pinguiori redditu abundaret ad paupertatem sustentandam respuit, illud oraculum opponens Dominus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuæ ibi collocavit.

§. 14. Cum tale, ac tantum fidei fundamentum jecisset, mirum non fuit si perfectissimam, & omnibus virtutibus absolutam sanctitatis molem ad supremum usque apicem extulit, etsi Ecclesia communi consensu Sanctorum insignia, & prærogativas tanto viro attribueret non dubitet pauperum erat eximius amator, eorumque indicem secum deferebat, semper ad eos præsertim sublevandos maxime intentus, quos pudor, ac rubor deterrebant. Abstinentiam verò, ac frugalitatem, tam in victu, quam in vestitu severè retinuit, ut & sibi modum statueret, ac largius aliorum inopie subveniret; namque hoc veræ charitatis ingenium est sibi detrudere, aliis addere; sic mensæ imposita fercula ad pauperes ablegabat; subligacula, interula: similesque pannos sibi demptos ad aliorum operimentum traducebat, immò suppellectilem argenteam, candelabra, urceolos, anulum ipsum Pastoralem oppignoravit, ne pauperes dolerent, dotem puellis, quam poterat amplam erogabat, ne ipsarum pudicitia periclitaretur. Peregrinos, ac Religiosos viros, tamquam fratres domi excipiebat, omnes demum egestate pressos non contracta manu solabatur, & tam copiose, ut cum regionem latè fames, ac alimentorum inopia invasisset, neminem sipe frustratum prætermiserit, singulis egenis familiis certa tritici copia attributa: & ex eo excrevit hæc juvenandi cupiditas, ut cum nactus esset hominem mutum, ac surdum omni ope desitutum non modo cum recreaverit iis subsidiis, quibus vita sustentatur, sed domi suæ educatum, qua nutibus, qua gestibus (ingeniosa enim pietas est) informavit ad æternam salutem: Sicque caetera virtutum genera exercuit, charitatis æstu succensus, ut septuaginta hæreticorum millia Ecclesiæ Catholice subiecisse sit fama vulgatum.

§. 15. Ex hujus charitatis officina volumina prodierunt; quorum documentis irrigata populorum, ac nobilium virorum pectora affluentem Evangelicæ vitæ messem peperere. Ex hujus etiam charitatis altissima disciplina emanarunt leges tot sodalitatum ab ipso institutarum Augustissimi Sacramenti, Beatissimæ Virginis de Puritate, Eremitarum in Monte Vaironsi, præsertimque Or-

Amisso bonorum ejus fidem non infringit.

Pauperum erat eximius amator.

Septuaginta hæreticorum millia Ecclesiæ Catholice subiecit.

Defuncto
Episcopo
Granerio
integras E-
piscopi par-
tes suscepit.Insignes vi-
ros fidei ca-
tholice re-
stituit.Eleemosy-
narius pau-
perum fuit.

Varia sodelita præcipue Monialium instituit.

Obiit Lugduni.

Sequuntur miracula.

Mortuum fuscitavit.

Cœcum natum illuminauit.

Paraliticum sanavit.

Mortuam fuscitavit.

Postulatio Canonica.

dinis Sanctimonialium Visitationis B. MARIÆ sub Regula Sancti Augustini, cujus splendor tantum illuxit, ut intra modicum temporis intervalum ad centum supra triginta Monasteria sit propagatus. Hujus demum charitatis stimulis planè perennibus agebatur ad suæ Diocesis comoda, diu, noctuque omni sollicitudine procuranda, in qua lustranda, dum laborat, atque Annesium regreditur, Lugduni, sacro celebrato vehementi apoplexia correptus, atque Ecclesiæ Sacramentis per summam pietatem, humilitatemque refectus fidei professione emissa, repetitis non semel iis verbis, servus inutilis sum, voluntas Domini, non mea fiat. Deus meus, & omnia: Proximo die Sanctis Innocentibus sacro, dum in litanis ipsi Sancti Innocentes invocantur innocens ad regna cœlestia translatus est anno ætatis quinquagesimo quinto, & reparatæ salutis vigesimo secundo supra sexcentesimo, & millesimo.

§. 16. Placuit autem Altissimo, qui mirabilis est in sanctis suis tantæ Sanctitatis virum non modo per venerationem, cultumque populorum nobilitate, sed etiam compluribus signis, ac miraculis illustrare, ut vivens, ac mortuus humano generi prodesset. Itaque constat per acta publica auctoritate nostra, & Sacre Rituum Congregationis confecta, & diligenter expensa Hieronymum Gemin aqua obrutum, cum jam ejus cadaver foetens fūdione involutum efferebatur revixisse, sustulisse brachia, & loqui cœpisse, magnificando Salesium, qui sibi tunc in ipso redeuntis vitæ momento Episcopali habitu indutus benigno, ac splendido vultu adefse visus est, non sine aliis ingentibus miraculi aditamentis.

Claudium Marmon cœcum natum septennem, cujus oculi facultate videndi profus desituebantur, cum novendiali prece absoluta ad ejsdem sepulchrum procumberet, usum luminis accepisse.

Joannam Petronillam Eurax quinquennem paralyti laborantem, quamvis coxis, eribusque arida ad motum planè inepta crederetur, eam hora, qua pater ad Francisci tumulum opem implorabat ad matrem incolumi corpore, & festino gradu prorupisse.

Claudium Juliard paralyti pariter afflictum, sed innata, & decenniali, usuque utriusque coxendicis, ac cruris desitutum tertia vice à matre delatum ad Francisci sepulchrum deosculandum momento temporis, membris, quæ inhabilia erant, corroboratis furrexisset, stetit, & ambulasse.

Franciscam de la Pesse demersam flumine vitæ restituisse, livore, tumore, deformitatibusque notis mirabiliter deterfis.

Jacobum Guidi nervis contractum, & planè ab ipso ortu impotentem subito sanatum.

Carolus Moteron etiam ab ipsa nativitate impeditum membris, ac toto corpore difformem subito exemptum, ac perfectæ humani corporis forma accepta, gressum movisse.

§. 17. Quapropter ejus vitæ sanctissimæ meritis postulantibus, ac rogantibus charissimis in Christo filiis nostris Ludovico Gallie Rege Christianissimo, & Anna ejus Matre Vidua, ac Enriquetta Maria Angliæ Reginis, & dilectis filiis nobilibus Viris Carolo Emanuele Sabaudie Duce, & Pedemontium Principe, ac Christina ejus Matre Ducissa Sabaudie Vidua, ac Francisco Maria, ac Adelaida Duce, & Ducissa Bavarie, necnon Clero, Principibus, & Magnatibus Regni Galliarum, ac universo Ordine Monialium Visitationis Beate MARIÆ Virginis post ejsdem Francisci de Sales Beatificationem die 28. Decembris anni 1661. publicè in Sacrosancta Basilica Principis Apostolorum Missæ sacro peracto celebratam annuimus, ut ejsdem Canonizatio haberetur. Et cum jam nihil deceisset eorum, quæ huic Sacrosanctæ functioni necessa-

ria sunt ex Sanctorum Patrum auctoritate, Sacrorum Canonum Decretis, S. R. E. antiqua consuetudine, ac novorum decretorum præscripto: Tandem justum, & debitum esse censentes, ut quos Deus honorat in Cœlis nos venerationis officio laudemus, & glorificemus in terris, hodie in Sacrosancta Vaticana Basilica, in qua solemnè ritu cum ejsdem S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Romanæ Curie Prælati, Officialibus, & Familiaribus nostris Clero Sæculari, & Regulari, ac maxima Populi frequentia manè convenimus post trinas pro Canonizationis decreto Nobis per dilectum filium nobilem Virum Carolum Ducem de Crequy apud Nos Regis Christianissimi Oratorem pro parte ejsdem Regis porrectas petitiones, post sacros hymnos, litanias, aliasque preces Spiritus Sancti gratia ritè implorata.

§. 18. Ad honorem Sanctissimæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei catholice, & Christianæ Religionis augmentum auctoritate Domini nostri JESU Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra matura deliberatione præhabita, & divina ope sæpius implorata, ac de Venerabilium fratrum nostrorum ejsdem S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe existentium consilio, Beatum Franciscum de Sales Episcopum Genevensis Sancti esse decrevimus, & definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, & definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, prout præsentium tenore decernimus, definimus, & adscribimus. Statuentes ab Ecclesia Universali quolibet Anno die 29. Januarii memoriam ejus inter Sanctos Confessores Pontifices pia devotione recolli debere, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

§. 19. Parique auctoritate omnibus utriusque sexus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui annis singulis dicta die 29. Januarii sepulchrum, in quo ejus corpus aservatur visitaverint septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, auctaliam quomodolibet debitis pœnitentis misericorditer in Domino relaxavimus in forma Ecclesiæ consueta.

§. 20. Quibus peractis gratias, laudesque Deo optimo maximo reddidimus, quod Sancto Francisco de Sales Episcopo Genevensi cultum, præconia, & honores ab Ecclesia Sanctis Pontificibus, & Confessoribus præstari solita à Nobis decerni voluerit hymno Te Deum laudamus decantato, orationeque à Nobis recitata ad Altare Sancti Petri Missam de more solemniter celebravimus die Dominica secunda post Pascha additis secunda oratione propria de Sancto Francisco, & secreta, ac post communionem de communi Sacerdotis Pontificis, omnibusque Christi fidelibus ibidem præsentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem concessimus.

Deum itaque, qui mirabilis est in Sanctis suis benedicimus, quia suscepimus misericordiam in medio templi ejus, dum novum Nobis in Ecclesia apud Divinam suam Majestatem patronum, & intercessorem concessit ad ejsdem Ecclesiæ tranquillitatem, Fidei Catholice incrementum, hæreticorumque à via salutis errantium lumen, & conversionem.

Cæterum quia difficile foret præsentibus nostras litteras ad singula loca ubi opus esset deferri: Volumus, ut earum exemplis etiam impressis, manu tamen publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem ubique fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, clargitionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario

Sanctorum
Catalogo
adscribitur.

Indulgentia.

Gratiarum
actio.

Transumptorum
fides.

Dat. P. An. 11.
die 12. Maii.

rario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.
Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo sexagesimo quinto, Tertiodecimo Kal. Maii Pontificatus Nostri Anno undecimo.

✠ Ego Alexander Catholicæ
Ecclesiæ Episcopus.

- † Ego Franciscus Episc. Portuensis Card. Barberinus S. R. E. Vicecancellarius.
- † Ego Martius Episcopus Sabincnsis Card. Ginettus.
- † Ego A. Barberinus Episcopus Prænestinus Cardinalis Antonius S. R. E. Camerarius.
- † Ego Jo. Baptista Episcopus Albanen. Cardinalis Pallottus.
- † Ego F. Maria tituli S. Laurentii in Lucina Cardinalis Brancatius.
- † Ego Uldericus tituli S. Mariæ Transiberim Card. Carpineus.
- † Ego Steph. tit. S. Laurentii in Pane Perna Card. Duratius.
- † Ego F. Vincentius Maculanus Ordinis Prædicatorum tit. S. Clementis de Florentiola Card. S. Clementis.
- † Ego Nicolaus tit. S. Mariæ Angelorum Card. Ludovisus M. Penitent.
- † Ego Federicus tit. Sancti Petri ad Vincula Cardinalis Sfortia.
- † Ego Benedictus tit. Sancti Honuphrii Cardinalis Odescalvus.
- † Ego Laurentius tit. SS. Quirici, & Julitæ Cardinalis Raggius.
- † Ego Joannes Franciscus Paulus Gondus tituli Sanctæ Mariæ super Minervam Cardinalis de Rets.
- † Ego Aloysius tituli S. Alexii Card. Homodeus.
- † Ego P. tit. S. Marci Cardinalis Otthobonus.
- † Ego Laurentius tit. S. Chrisogoni Cardinalis Imperialis.
- † Ego Gilbertus tit. SS. Joannis, & Pauli Cardinal. Borromæus.
- † Ego Jo. Baptista Spada tit. S. Marcelli Cardinal. S. Susannæ.
- † Ego Franciscus tit. S. Mariæ in Via Cardinalis Albitius.
- † Ego Octavius tit. S. Cecilæ Cardinalis de Aqua viva, & Aragonia.
- † Ego Flavius tit. S. Mariæ de Populo Cardinalis Chisus.
- † Ego Scipio tituli Sanctæ Sabinæ Cardinalis Delcius.
- † Ego Hieronymus tit. Sanctæ Agnetis Cardinalis Farnesius.
- † Ego Julius tituli Sancti Sixti Cardinalis Rospigliosus.

- † Ego Sfortia à Soc. JESU tituli S. Salvatoris de Lauro Card. Pallavicinus.
- † Ego Volumnius tituli Sancti Martini in Montibus Card. Bandinellus.
- † Ego Petrus tituli Sancti Calisti Cardinalis Vidonus.
- † Ego Carolus tituli Sanctæ Anastasiæ Cardinal. Bonellus.
- † Ego Virginius S. Mariæ in Vialata Diaconus Card. Urinus.
- † Ego Franciscus S. Mariæ in Portic. Diaconus Card. Maidalchinus.
- † Ego Fridericus Sancti Cæsarei Diaconus Card. de Haffia.
- † Ego Carolus S. Angeli in Foro Piscium Diac. Card. Carolus Barberinus.
- † Ego Carolus Sancti Eustachii Diaconus Card. Pius.
- † Ego Decius S. Adriani Diaconus Cardinalis Azzolinus.
- † Ego Odoardus SS. Cosmæ, & Damiani Cardin. Vecchiarellius.
- † Ego Franciscus Maria SS. Viti & Modesti Diac. Card. Mancinus.
- † Ego Angelus S. Georgii Diaconus Cardinalis Celsus.
- † Ego Paulus S. Mariæ de Scala Diac. Cardinalis Sabellus.

Indultum deferendi habitum Prælatium pro Abbate Generali Congregationis Canonico-regularium S. Salvatoris Ordinis Sancti Augustini.

ALEXANDER EPISCOPUS.
Servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

D Ecet Romanum Pontificem, quem Altissimus universalis Ecclesiæ curæ præpositus, divina dispositione ad ea per quæ personarum Ecclesiasticarum quarumlibet, præsertim insignium Congregationum Canonico-regularium regimini, & administrationi, ac ornamento, divinique cultus celebrati, & decori consultur libenter intendere, ac in illis pastoralis officii sui partes favorabiliter interponere, prout locorum, & personarum hujusmodi circumstantiis debite pensatis ad devotionis Christianidelum augmentum, & propagationem, necnon altissimi laude prospicit in Domino salubriter expedire.
§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Joannis Mariæ Lancii Canonici Congregationis Canonico-regularium S. Salvatoris Ordinis S. Augustini, dictæque Congregationis moderni Abbatis Generalis petitio continebat. Quod cum inter Congregationes Canonico-regularium Italiæ Congregatio Canonico-regularium S. Salva-

CLXVII.

Edita An. D.
1666.

Exordium.